

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Sundhedsudvalget 2022-23 (2. samling)
SUU Alm.del - endeligt svar på spørgsmål 546
Offentligt

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 20-10-2023
Enhed: Data, Infrastruktur og
Cybersikkerhed
Sagsbeh.: Rune Alexius Thomsen
Sagsnr.: 2023 - 807
Dok. nr.: 12695

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 546 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 30. juni 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peder Hvelplund (EL).

Spørgsmål nr. 546:

”Hvor mange mennesker har i forbindelse med et juridisk kønsskifte ikke modtaget indkaldelse til relevante sundhedstilbud som f.eks. screeninger for brystkræft eller livmoderhalskræft eller vaccinationer? Og hvilke tiltag har ministeren tænkt sig at gøre for at sikre, at alle borgere modtager indkaldelser til relevante screeninger m.v.?”

Svar:

Jeg har til besvarelsen indhentet bidrag fra Danske Regioner, som oplyser følgende:

”Danske Regioner har indhentet bidrag fra de nationale styregrupper for livmoderhalskræftscreening og brystkræftscreening med henblik på at bidrage til besvarelse af spørgsmålet.

Danske Regioners bidrag

En problematik omkring manglende indkaldelse til sundhedstilbud som følge af ændret CPR-nummer i forbindelse med juridisk kønsskifte gør sig umiddelbart kun gældende i forhold til invitationer til screening for livmoderhalskræft og brystkræft. I forhold til vaccinationsområdet bemærkes det, at drenge siden 1. september 2019 også har været omfattet af tilbud om HPV-vaccination.

Køn indgår i afgrænsningen af målgruppen for screeningsprogrammerne for henholdsvis brystkræft og livmoderhalskræft, mens dette ikke er tilfældet for screeningsprogrammet for tarmkræft. Udsendelsen af automatiske invitationer til kræftscreening sker på baggrund af CPR-nummer, og det er derfor en udfordring at identificere relevante personer i målgruppen for screening for brystkræft og livmoderhalskræft, hvis de har fået nyt CPR-nummer i forbindelse med juridisk kønsskifte.

Det er vigtigt, at alle der kan have sundhedsfaglig gavn af at blive screenet for livmoderhalskræft og brystkræft, har mulighed for at blive det. Nedenfor redegøres der nærmere for, hvordan dette aktuelt håndteres i forhold til de to screeningsprogrammer. Regionerne vil i fællesskab desuden tage en drøftelse af, om der er behov for yderligere initiativer på området.

Det skal herudover bemærkes, at borgere i forbindelse med juridisk kønsskifte med fordel kan modtage samlet, national information om rettigheder og sundhedstilbud – herunder kræftscreening – ved tildeling af nyt CPR-nummer.

Antal personer med juridisk kønsskifte og behov for screening for brystkræft og livmoderhalskræft

Den 1. september 2014 blev det muligt at foretage juridisk kønsskifte i Danmark. Siden da og frem til 1. september 2022 har i alt 1.920 personer ifølge opgørelse fra Det Centrale Personregister fået tildelt nyt personnummer i forbindelse hermed.

Af denne gruppe tilhører flere borgere dog ikke populationen, som tilbydes screening for livmoderhalskræft, da tilbuddet ikke er relevant for borgere med oprindeligt mandligt CPR-nummer, borgere der har fået fjernet livmoderhalsen, eller borgere yngre end 23 år eller ældre end 64 år. I forhold til screening for brystkræft er tilbuddet tilsvarende ikke relevant for borgere med oprindeligt mandligt CPR-nummer eller borgere uden for den fastsatte aldersramme for screeningsprogrammet på 50-69 år. Således vil screening for brystkræft og livmoderhalskræft alene være relevant for en subpopulation af de 1.920 borgere.

Specifikt for brystkræftsscreeningsprogrammet

Med de nuværende it-systemer er det desværre ikke muligt at sikre, at personer i målgruppen med ændret CPR-nummer automatisk inviteres til screening for brystkræft. De pågældende kan imidlertid deltage i screening ved at henvende sig til praktiserende læge eller til de regionale screeningssekretariater. Der implementeres aktuelt nyt it-system i flere regioner, der på sigt forventes at kunne håndtere ændrede CPR-numre.

Specifikt for livmoderhalskræftsscreeningsprogrammet

Juridisk kønsskiftede mænd, fødte kvinder og med en livmoderhals, kan aktuelt desværre ikke inviteres automatisk til screening for livmoderhalskræft grundet identifikationsudfordringer i det nationale it-system for invitationer og håndtering af prøver i screeningsprogrammet for livmoderhalskræft. Det understreges dog, at denne gruppe altid har mulighed for at deltage i screening efter henvendelse til praktiserende læge. Endelig kan denne gruppe i de regioner, der tilbyder en hjemmeprøve til screening for livmoderhalskræft, kontakte et screeningsekretariat for at modtage en HPV-hjemmeprøve. Begge undersøgelser forudsætter, at der er indikation for screening, på tilsvarende vis, som der skal være indikation for screening for borgere med kvindeligt CPR-nummer.”

Jeg henholder mig til regionernes bidrag om tiltag til en mere lige adgang til screeninger og kan i øvrigt bemærke, at personer, som får foretaget juridisk kønsskifte, i forbindelse med ansøgningsprocessen bliver vejledt af CPR-administrationen i, at de ikke længere vil blive indkaldt til screeninger, som retter sig mod deres tidligere køn.

Jeg kan supplerende oplyse, at der i september er offentliggjort opdateret statistik. Frem til 31. august 2023 er der blevet tildelt nyt personnummer til 2.301 personer ifm. juridisk kønsskifte.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde